

RESOLUCIÓN DA DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL, SOSTIBILIDADE E CAMBIO CLIMÁTICO POLA QUE SE FORMULA O INFORME DE IMPACTO AMBIENTAL PARA O PROXECTO DE REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DE POULO, NA PARROQUIA DE SAN XULIÁN DE POULO, NO CONCELLO DE ORDES (A CORUÑA), PROMOVIDA POLA DIRECCIÓN XERAL DE DESENVOLVEMENTO RURAL.(CLAVE DO EXPEDIENTE: 2018/0172).

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio climático, en base ás súas competencias para resolver este expediente ambiental segundo o Decreto 42/2019, de 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e de conformidade coa proposta do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, que a continuación se transcribe.

A Lei 21/2013, de 9 de decembro de avaliación ambiental (BOE núm. 296, de 11 de decembro) establece, no artigo 7,2 que os proxectos incluídos no seu Anexo II, serán obxecto dunha avaliación de impacto ambiental simplificada na forma prevista na Sección 2ª do capítulo II (título II) de dita Lei.

O promotor inclúe o proxecto obxecto da presente resolución entre os incluídos no Anexo II, grupo 1 a "Proxectos de concentración parcelaria que non estean incluídos no Anexo 1 cando afecten a unha superficie maior de 100 ha." polo que de acordo co seu artigo 47, procede determinar se debe ou non, someterse a unha avaliación de impacto ambiental ordinaria.

1.-Obxecto do Proxecto; descrición, promotor e órgano substantivo.

1.1.-Obxecto do Proxecto.

O proxecto presentado consiste na reestruturación parcelaria da parroquia de San Xulián de Poulou, no concello de Ordes (A Coruña). Dita reestruturación parcelaria está dirixida a mellorar as condicións estruturais das explotacións agrarias da zona na que se executa, incrementando a súa produtividade.

1.2.-Descrición do proxecto:

1.2.1.-Localización.

O proxecto de reestruturación localízase na parroquia de San Xulián de Poulou e algunhas parcelas da parroquia de Santa María de Barbeiros; os lindes da zona de concentración son:

- Norte; parroquia de San Paio de Buscás.
- Sur; parroquia de Santaia de Pereira.
- Este; parroquia de Santa María de Barbeiros.
- Oeste; parroquia de Santa María de Ordes.

A superficie inicial de actuación é de 744,46 Ha, quedando excluída da zona de concentración parcelaria 19,11 ha que se corresponden con hábitats de interese prioritario e comunitario que inclúen bosques aluviais, carballeiras galaico-portuguesas e prados con molinias. Asemade, exclúese da actuación a zona de cautela do Castro da Croa.

O trazado total dos camiños propostos representan unha lonxitude de 22.835,48 m, dos cales 7.592,39 m correspondentes a camiños de nova apertura, e 15.243,09 m de camiños que discorren sobre camiños existentes, os cales precisan melloras do firme, e nos casos en que non teñan suficiente ancho, o ancheamento e apertura de cunetas.

1.2.2.-Accións do proceso da Concentración parcelaria.

As actuacións que leva consigo a concentración parcelaria en función da fase na que se encontre o proceso de concentración parcelaria son:

a) Fase de formulación: as accións que son susceptibles de producir impacto serían a planificación do novo viario, deseño de novas fincas, valoración e situación das novas fincas de substitución. Terase en conta a eliminación de pes arbóreos, o abandono da explotación do solo e a densificación da construción.

b) Fase de execución: as accións susceptibles de producir impacto son o replanteo e conformación de novas fincas de substitución, e a construción da rede de novos camiños de servizo e obras de infraestrutura.

Os efectos potenciais serían a perda de funcionalidade de lindes para a fauna, a desaparición de áreas comunais, efectos sobre a paisaxe e a vexetación, efectos sobre o patrimonio arqueolóxico, perturbacións a fauna e a poboación por emisións acústicas.

1.2.3.-Descrición do medio.

O clima de Ordes é cálido e temperado, a temperatura media é de 12,6°C, e a precipitación anual é de 1.317mm, sendo os meses máis secos os de xullo e agosto, coincidindo cos meses máis cálidos.

O relevo da zona está definido pola configuración do val do río Cabrón que define a orografía da parroquia que na súa metade é relativamente cha, no resto a zona é máis alta e de maiores pendentes.

A altitude está comprendida entre os 250 m e os 375 m, con unha elevación media de 310 m.

A maior parte da superficie atópase dentro das catro primeiras clases consideradas aptas para o cultivo. O 17,34% da superficie pertence á clase II formada por terreos capaces de soportar un laboreo continuado, o 56% dos terreos pertencen á clase III e son capaces de soportar un laboreo sistemático, o 21,51% pertence á clase IV que son terreos susceptibles de laboreo de forma ocasional. A zona caracterízase pola explotación agraria, con aproveitamento agrícola e gandeiro.

Hai que destacar o paso do Camiño de Santiago, en dirección N-S, pasando por varios núcleos da parroquia.

A rede hidrográfica está formada por numerosos ríos e regatos, entre eles os máis importantes son o Tambre e o Cabrón e o Lenguelle, a parte do río Cabrón que delimita a parroquia na parte oeste está incluída na rede de hábitats prioritarios da rede Natura 2000. Nesta zona atópanse plantacións forestais, e pastizais.

Na área inventariáronse un total de 66 especies de aves, 16 de mamíferos, 6 de anfibios, 5 de réptiles, e 4 especies de peixes.

Con respecto ao patrimonio histórico-artístico e cultural, identificáronse un total de 28 elementos entre arquitectónicos, etnográficos e xacementos arqueolóxicos.

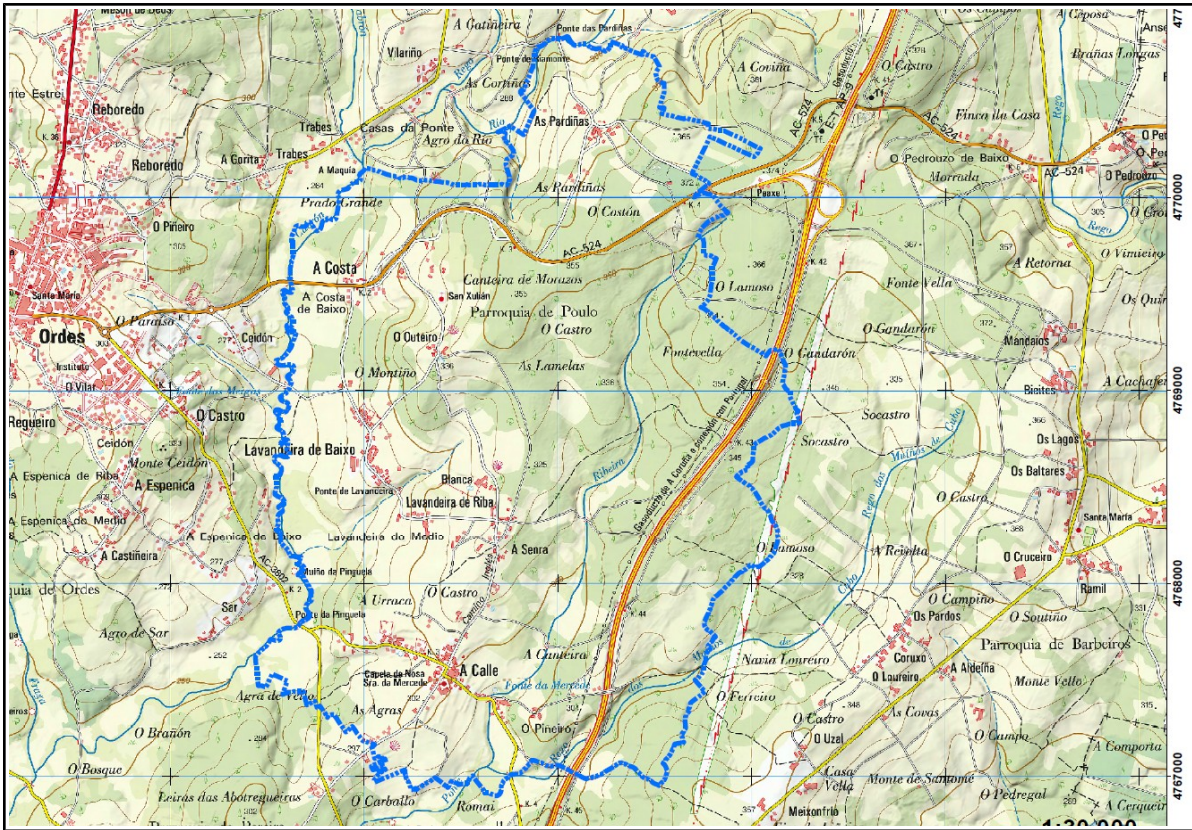
1.3.-Promotor e órgano substantivo.

O promotor e órgano substantivo é a Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural.

Imaxe da zona de reestruturación parcelaria.

2.-Tramitación.

Unha vez recibido o documento ambiental, e en virtude do artigo 46 da Lei 21/2013, se realizaron as seguintes consultas.

Organismo	Recibido	Non recibido
Instituto de Estudos do Territorio.	X	
Dirección Xeral de Patrimonio Cultural	X	
Dirección Xeral de Patrimonio Natural	X	
Sociedade Galega de Historia Natural	X	
Augas de Galicia	X	
Concello de Ordes		X
Sociedade Galega de Ornitología		X
Consellería do Medio Rural		X
Sociedade Galega de Ornitología		X
S.X. Meteoroloxía e Cambio Climático		X

Así mesmo o documento ambiental estivo dispoñible para o público en xeral a través da páxina web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda. Durante este período non se recibiron alegacións.

Os organismos consultados informan o seguinte:

1.-O **Instituto de Estudos do Territorio** informa que o proxecto pode producir efectos significativos sobre a paisaxe, que se verán mitigados de adoptar as seguintes medidas:

- Restituír na medida do posible os muros de pedra que se atopan e manter os valados existentes apoiando un dos marxes dos camiños obre eles.
- Preservaranse as fontes, mananciais e outras pequenas láminas de auga permanente, integrándoas na nova estrutura parcelaria, sen que se vexa comprometida a súa viabilidade e o sistema de rega tradicionais, ademais das infraestruturas de paso de ríos e regatos así como as captacións de auga que presenten valor etnográfico.
- Empregaranse materiais da zona nos novos trazados dos camiños, evitando no posible, o uso de formigón ou firmes asfálticos.

2.-A **Dirección Xeral de Patrimonio Cultural** informa que o promotor do proxecto adoptou, como medida preventiva, a realización dunha prospección arqueolóxica do ámbito da zona de reestruturación parcelaria. O obxecto desta prospección é elaborar un catálogo dos bens do patrimonio cultural que poderían verse afectados polo proceso de concentración ou reestruturación parcelaria.

No documento ambiental inclúese unha descrición da rede de camiños proxectada. Non obstante, non se avalía na memoria arqueolóxica, o impacto que esta rede de camiños ocasionaría sobre os bens do catálogo.

Durante o proceso de reestruturación parcelaria poden ocasionarse impactos sobre o patrimonio cultural na fase de execución de obras (camiños principais e secundarios ou acceso a novos predios). Outra das afeccións a considerar, especialmente sobre bens arqueolóxicos, son os usos das novas fincas de reemprazo.

No ámbito desta consulta sobre a avaliación de impacto ambiental simplificada do proceso de reestruturación parcelaria, consideramos que é preciso que se informe ao promotor do proxecto dunha serie de recomendacións a ter en conta durante todo o proceso:

- A rede de camiños deberá apoiarse na medida do posible sobre os camiños rurais xa existentes, non atravesando as zonas de protección do patrimonio cultural salvo que sexa estritamente necesario e evitando os movementos de terras que supoñan unha variación significativa da topografía orixinal.
- No contorno dos bens declarados de interese cultural (BIC) deberase conservar a estrutura parcelaria e camiños existentes, co obxecto de non modificar a paisaxe que a arrodea.
- As trazas dos novos camiños buscarán respectar a vexetación de bordo dos camiños antigos cando coincidan en traza, mantendo cando menos un bordo do camiño vello coa vexetación existente e os muros de pedra.
- Os camiños que rematen nos núcleos tradicionais deberán ir reducindo o seu ancho a medida que se achegan a eles, progresivamente ata acadar o ancho do camiño no que desembocan, evitando transicións bruscas entre anchos, xa que logo no interior destes núcleos os viais son, normalmente, moito máis estreitos.
- Respecto ao deseño do novo parcelario, deberase prever o seu axuste o máis posible ao existente nas áreas de protección dos elementos do patrimonio cultural, permitindo agrupar parcelas de reducida extensión para unificar e facilitar o cultivo, pero sen introducir novas liñas, alleas ás existentes, que desfiguren o carácter tradicional destas áreas.

- Asemade, o deseño das futuras fincas deberá ser coherente coa preservación dos camiños tradicionais e corredoiras que se identifiquen no estudo do patrimonio cultural, e que non estean incluídas na rede de camiños principais, de xeito que podan seguir en uso ou dar acceso ás parcelas.
- Tendo en conta que a paisaxe tradicional está caracterizada pola abundancia de valos artesanais de pedra que delimitan as actuais fincas e camiños, así como de lindes vexetais formados por ringleiras de árbores e/ou arbustos, sería axeitado que estes se tiveran en conta no deseño das futuras parcelas co fin de facer coincidir, na medida do posible, os antigos e os novos lindeiros de fincas e así conservar estes elementos tan característicos desta paisaxe galega. Os elementos de valor etnográfico e cultural que por forza haxa que retirar, deberán ser obxecto de recuperación, desmontándoos e aproveitándoos para definir as novas fincas.
- Recomendamos que os xacementos arqueolóxicos de maior extensión se incorporen a unha masa común.
- Elementos etnográficos de uso público como pontellas, fontes, pozas de rego, cruceiros, etc..., deberán quedar en zonas exentas de reparcelación e garantir o seu acceso.
- Respecto ao Camiño de Santiago, recoméndase o emprego da Guía de boas prácticas para as actuacións nos camiños de Santiago, publicada pola Xunta de Galicia no ano 2016, que conta cun apartado sobre criterios a aplicar para minimizar as afeccións que se producen nos procesos de concentración parcelaria.

De acordo co artigo 34 da Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia (DOG núm. 92 do 16.05.2016) os proxectos de obras que se desenvolvan no ámbito do proceso de concentración ou reestruturación parcelaria, deben de ser informados pola consellería con competencias en materia de cultura.

Aos efectos de autorización ou informe do proxecto de obras (camiños principais e secundarios e de ser o caso obras de acondicionamento de fincas ou acceso a predios), o promotor achegará xunto co proxecto construtivo (en soporte dixital), unha avaliación do impacto do proxecto sobre o patrimonio cultural cun catálogo de bens culturais, elaborado en base aos resultados da prospección arqueolóxica.

O catálogo debe de contar cunha ficha individualizada de cada un dos bens que conterà, a lo menos, a seguinte información:

- Identificación do ben: nome, concello, parroquia, lugar
- Réxime xurídico do ben (BIC, catálogo ou censo)
- Referencia a coordenadas UTM e o ETRS 89 (fuso 29)
- Representación gráfica, a escala 1:5.000, de cada un dos bens na cartografía catastral, nos planos topográficos e na ortofotografía. As tramas a empregar ou capas non deben ocultar a información do estado actual de embaixo
- Fotografías do elemento Debe de sinalarse na planimetría o lugar desde o que se tomaron as fotografías
- O ámbito de ocupación dos bens culturais debe de representarse nos planos parcelarios, topográficos e na ortofotografía. A escala de representación recomendada nos planos xerais é 1:5.000

- Para a delimitación do ámbito de ocupación de cada un dos bens (especialmente no caso dos de carácter arqueolóxico) e do seu contorno de protección, ademais do traballo de campo, deben de empregarse as diferentes ferramentas e visores do IET.
- Ademais debe de incorporarse a delimitación que figura no PXOM. No caso de que o concello non conte cunha figura de planeamento na que se representen os bens culturais, incluírase a delimitación que figura no Plan básico autonómico.
- Relación das parcelas catastrais nas que se localiza o ben e o seu contorno de protección.

A realización de novas pistas, así como a ampliación de pistas existentes, a eliminación de elementos lineais que configuran a paisaxe e a modificación do relevo natural nas áreas de protección dos elementos do Patrimonio Cultural, terá carácter excepcional e, en todo caso requirirá a elaboración dun estudo de detalle do entorno do elemento afectando. Este documento deberá incluír, ademais da información da ficha do catálogo, a seguinte:

- Fotografías do elemento e da zona na que se van executar as obras. Debe de sinalarse na planimetría o lugar desde o que se tomaron as fotografías.
- Especificacións técnicas e características construtivas da obra ou proxecto que ocasiona o impacto.
- Planimetría de detalle sinalando as distancias reais das obras aos elementos do patrimonio cultural. Aportaranse seccións transversais dos novos camiños onde se reflicta a relación co elemento, sinalando a rasante actual e a proposta. No caso de acondicionamento de camiños existentes sinalarase o estado actual e a proposta de obra e aportaranse fotos do estado actual dos camiños.
- Valoración das afeccións reais e proposta de medidas protectoras e correctoras.

En base ao desenvolvemento dos traballos a Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, como organismo competente na materia, decidirá sobre a conveniencia de establecer outras medidas de protección.

3.-A **Dirección Xeral de Patrimonio Natural** informa que a superficie ocupada polo proxecto de reestruturación parcelaria de Poulo, concello de Ordes, A Coruña esta afecta na súa zona oeste e area de influencia polo ZEC Rio Tambre (ES 1110016) e pola Zona de Especial Protección dos Valores Naturais Rio Tambre (110071); A superficie afecta da ZEC Rio Tambre esta cartografada como Zona 2: Area de Conservación (Aproveitamento ordenado dos recursos naturais); asociado a ZEC Rio Tambre e ZEPVN Rio Tambre aparecen representadas as seguintes unidades ambientais: UA220 Augas correntes, UA260 Bosques húmidos, UA420 Bosques de carballos caducifolios, UA530 Mosaico rural con campos sen sebes, UA532 Mosaico rural con campos rodeados de sebes arbóreas, UA630 Piñeirais e UA810 Núcleos de poboación.

Asociados a estas unidades ambientais aparecen recollidos os seguintes hábitats de interese comunitario incluídos no Anexo 1 da Lei 42/2007, do 13 decembro co código: 3260, 4030, 6410, 6430, 91E0* e 9230.

Sobre cartografía e documentación deste servizo provincial, aparecen inventariadas especies catalogadas incluídas no Decreto 88/2007 do 19 de abril, Directiva 92/43/CEE e/ou na Directiva 2009/147/CE (apartado "6.e" do informe técnico). En visita de campo dos Axentes Facultativos Medioambientais, indicase a presenza da especie de flora *Narcissus cyclamineus*, sobre os prados próximos ao río Cabrón, Rede Natura 2000, catalogada como vulnerable, no Catálogo galego de especies ameazadas. Moitas das especies inventariadas en cartografía foron constatadas sobre o terreo no inventario de flora e fauna (anexo II da documentación achegada).

O proxecto non afecta a ningunha arbore ou formación senlleira incluída no Decreto 10/2015, do 22 de xaneiro, polo que se modifica o Decreto 67/2007, de 22 de marzo, polo que se regula o Catálogo galego de árbores senlleiras.

Na documentación dixital asociada ao expediente VNCO/064/1 8, presentase unha memoria e síntese do documento ambiental da zona de reestruturación parcelaria de Poulo, que non esta asinada por ningún técnico, sendo contrario ao recollido no artigo 16.1 da Lei 21/2013, de 9 de decembro, de avaliación ambiental.

Segundo o artigo "35.c" da citada lei (21/2013, de 9 de decembro) e considerando que o proxecto pode afectar directa ou indirectamente ao espazo Rede Natura 2000: ZEC Rio Tambre, debera incluírse un apartado específico para a avaliación das súas repercusión no lugar, tendo en conta os obxectivos de conservación do espazo recollidos no Decreto 37/2014, do 27 de marzo.

Para a análise e avaliación ambiental do proxecto en relación a Rede Natura 2000, deberan empregarse como unidades ambientais, aquelas que o Plan director da Rede Natura 2000 de Galicia (Decreto 37/2014, do 27 de marzo) delimitou sobre a superficie que inclúe o proxecto de reestruturación parcelaria, as cales poden descargarse na paxina web: <https://mapas.xunta.es/visores/conservaciondanatureza/>

No documento ambiental achegado (paxina nº 55 e 56, apartado 3.1.2.4) en canto a conservación dos hábitats de interese comunitario, debera facer referencia a normativa recollida na Lei 42/2007, do 13 decembro, de patrimonio natural e biodiversidade, (modificada pola Lei 33/2015, de 21 de setembro) que traspón a Directiva 92/43/CEE do 21 de maio, relativa a conservación dos hábitats naturais e da fauna e da flora silvestre, e non ao Real Decreto 1193/1988, do 12 de xuño, que modifica ao Real Decreto 1997/1995, de 7 de febreiro. Ademais indicase no mesmo apartado do documento, que para a obtención dos hábitats de interese comunitario, empregouse a base de datos do Ministerio de Medio Ambiente, que se considera aos efectos de estudar as afeccións directas e indirectas do proxecto sobre os hábitats de interese comunitario da ZEC Rio Tambre e daqueles asociados a este espazo, con menor rigor que os dispoñibles na paxina da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, ou na paxina web [https://maDas.xunta.es/visores/conservación da natureza](https://maDas.xunta.es/visores/conservacion%20da%20natureza). En base ao anterior, deberan empregarse para realizar a avaliación dos efectos do proxecto sobre os hábitats de interese comunitario aqueles que constan na cartografía da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, no que se refire a súa afección sobre a Rede Natura 2000.

Referente a protección dos hábitats de interese comunitario no ámbito do proxecto, será de aplicación o artigo 46 da Lei 42/2007, do 13 decembro, de patrimonio natural e biodiversidade, (modificada pola Lei 33/2015, de 21 de setembro), así como todas as afeccións de conservación dos hábitats de interese comunitario do Decreto 37/2014, do 27 de marzo, polo que se declaran zonas especiais de conservación os lugares de importancia comunitaria de Galicia e se aproba o Plan director da Rede Natura 2000 de Galicia.

Na memoria ambiental, deberían mellorarse os contidos do apartado 3.1.2.5, en base ao anexo II presentado, recollendo nel as medidas de conservación dos diferentes grupos de fauna e flora catalogada que se indican e considerando no estudo de impacto ambiental a protección proposta dos hábitats das especies catalogadas. Neste apartado debera modificar a protección do acivro (*Ilex aquifolium*, L., Orde do 10 de decembro de 1984), a cal non esta vixente na actualidade por estar derogada polo Decreto 11/2018, do 18 de xaneiro.

A inclusión das unidades ambientais do Decreto 37/2014, do 27 de marzo asociadas a ZEC Rio Tambre sobre as que se localizan hábitats de interese comunitario, implicaran modificación sobre o documento ambiental, debendo volver a realizar a avaliación segundo o apartado d) do artigo 45 da Lei 21/2013 de 9 de decembro, de Avaliación Ambiental, podendo dar lugar unha nova proposta de exclusión do proceso de reestruturación.

A conservación das sebes e peches de pedra antigos presentes sobre a superficie do proxecto e de grande relevancia ecolóxica, motivo polo que debera determinarse o grado de conservación destas dentro do proxecto, debendo cuantificarse con unidades de medición. Naquelas zonas que sexa estritamente necesaria a súa eliminación deberan contemplarse medidas de reposición. A este respecto e co fin de minorar a afeccións sobre

as sebes, deberan adaptarse os lindeiros existentes das parcelas actuais coa proposta de parcelario definitivo. O seguimento de afección as sebes debera estar recollido dentro do programa de vixilancia ambiental.

Nas obras relacionadas con camiños (tanto de mellora como de nova creación) evitanse as afeccións sobre hábitats de interese comunitario recollidos no Anexo 1 da Lei 42/2007, do 13 decembro, de patrimonio natural e biodiversidade, sobre hábitats de especies de interese para a conservación e sobre especies catalogadas de interese para a conservación recollidas no Decreto 88/2007 do 19 de abril polo que se regula o Catalogo galego de especies ameazadas, na Directiva 92/43/CEE e/ou na Directiva 2009/147/CE. Deberan terse en conta todas aquelas medidas necesarias para non afectar a hidroloxía do ámbito do proxecto.

Deberan contemplarse medidas eficaces que eviten procesos erosivos que puidesen producirse na realización do proxecto. Tendo en conta que este tipo de proxectos leva implícito movementos de terras, debera recollese na documentación ambiental a posibilidade de introdución ou dispersión de especies exóticas invasoras recollidas no Real Decreto 630/2013, de 2 de agosto, polo que se regula o Catalogo español de especies exóticas invasoras, e establecer medidas que eviten calquera posibilidade de introdución ou dispersión de especies exóticas invasoras, debendo tamén estar recollido dentro do Programa de vixilancia ambiental. No caso de observarse dentro do programa de vixilancia ambiental a introdución ou dispersión de especies exóticas invasoras das recollidas no Real Decreto 630/2013, de 2 de agosto, procederase ao seu control e eliminación de xeito efectivo, seguindo o protocolo de eliminación para cada especie.

Na comunicación que se realice aos propietarios sobre peches de parcelas, debera incidirse na importancia da súa permeabilidade no medio, así como de cumprir a normativa de afección en vigor en cada caso

4.-A **Sociedade Galega de Historia Natural** solicita que o proceso de concentración parcelaria contemple obrigatoriamente o seguinte:

- Zonas de especial Conservación, Zonas de especial Protección para as aves, Zonas de especial protección dos Valores Naturais, e áreas de protección de bens do patrimonio cultural.
- A preservación de masas e sebes de árbores e arbustos autóctonos.
- A preservación de canles fluviais, zonas asolagables e os prados de sega.
- A inclusión só das terras agrícolas de calidade: clases agrolóxicas I a IV, só excepcionalmente a clase V se son áreas pequenas (<5 ha) mesturadas entre as de clase I a IV.
- A avaliación con exactitude da produtividade das terras antes da concentración parcelaria, en termos económicos e agrícolas.
- O establecemento con claridade dos obxectivos que se pretenden acadar coa concentración parcelaria: demográficos, en termos de fixación ou incremento da poboación rural, e de produtividade, en termos económicos e agrícolas.

5.-**Augas de Galicia** informa que vista a documentación aportada en relación ó “Reestruturación parcelaria de Poulo” infórmase que a documentación conta, en termos xerais, cun nivel de definición axeitado os seus obxectivos. Non entanto, para evitar que se produza un impacto ambiental significativo ó dominio público hidráulico, deberanse ter en conta todas as seguintes consideracións.

- **Rede fluvial**

O ámbito de estudo atópase dentro do sistema de explotación Nº 06: “**RÍO TAMBRE E RÍA DE MUROS E NOIA**”.

Consultado o visor IDE de Augas de Galicia existen no ámbito da actuación os seguintes ríos codificados no Plan Hidrolóxico Galicia–Costa (conca de aportación superior a 1km²) con categoría de masa de auga superficial:

- Río Cabrón (*cod masa* ES.014.NR.204.038.11.01).
- Rego Ponte Ribeira (*cod masa* ES.014.NR.204.038.13.00).

Existen tamén no ámbito da actuación e na súa contorna os seguintes ríos que, sen ter categoría de masa de auga superficial, tamén están codificados no Plan Hidrolóxico Galicia–Costa (conca de aportación superior a 1km²) e atópanse referidos no visor IDE de Augas de Galicia dentro da capa *Rede fluvial detalle*:

- Rego de O Cabo (*cod rio ph* 2040381105)
- Rego de as Penedas (*cod rio ph* 20403811051)
- (Carballedo) (*cod rio ph* 204038110511)
- (Coruxo) (*cod rio ph* 20403811071)

Nesta mesma capa Rede Fluvial detalle do visor ID de Augas de Galicia tamén aparece reflexado dentro do ámbito outro oito río innominado tributario do referido RIO CABRÓN.

A información relativa á rede fluvial, pódese consultar e contrastar na páxina web de Augas de Galicia, <http://visorgis.cmati.xunta.es/dhgc/>.

Cómpre sinalar que no caso de que existan outros cursos fluviais ou calquera elemento susceptible de consideración como dominio público hidráulico, seranlles de aplicación a normativa e lexislación de augas, tendo plena vixencia as prescricións establecidas para o dominio público hidráulico.

Destacar en todo caso, que a lexislación sectorial de augas establece unha zona de servidume e policía en tódolos leitos públicos e en toda a súa lonxitude, con independencia da clasificación do solo e con independencia de que estean ou non grafados nos planos de ordenación. Segundo o establecido no artigo 9.4, 78 e 126 do Regulamento de Dominio Público Hidráulico (RDPH) calquera actuación Dominio Público Hidráulico ou nas súas zonas de protección precisará autorización administrativa do organismo de conca independente doutra que teña que ser outorgada por outro organismo da Administración. Neste momento procedemental analizarase en detalle a actuación, establecéndose todos os condicionantes e prescricións oportunos para o seu desenvolvemento.

Na documentación aportada reflíctese a rede fluvial da zona afectada pola reestruturación, e mesmo se delimita a denominada *unidade ambiental UA1: Ríos e vexetación ripícola* vinculada o sistema fluvial e a súa vexetación asociada, no entanto, en relación co referido no parágrafo anterior tamén cumpre reflexar nos planos da documentación as zonas de protección, servidume e policía, cando menos de tódolos ríos referidos anteriormente como codificados no Plan Hidrolóxico Galicia–Costa.

Evitarase, en todo caso, a modificación de calquera das canles afectadas pola reestruturación, así como o encanamento, aínda parcial, do curso de calquera manancial que poida existir na zona das actuacións.

- **Zonas protexidas**

No ámbito da actuación e na súa contorna atópase as seguintes zonas protexidas incluídas no Catálogo de Zonas Protexidas do Plan Hidrolóxico Galicia Costa (PHGC), aprobado polo Real Decreto 11/2016, do 08 de xaneiro (codificadas segundo o visor IDE de Augas de Galicia):

-PHGC2015-2021 Z. Protex. N. Europeo

- ZEC: RUo Tambre (*euzprotcod* ES014ZECES1110016)

PHGC2015-2021 Z. Protex. N. Estatal Aut.

- ZEPVN: RSo Tambre (*euzprotcod* ES014ENPR110071)

PHGC2015-2021 Z. Protex. PHGC

- Captación para abastecemento humano: TRABES (*euzprotcod* ES014ZCCM000001215); BRAÑON (*euzprotcod* ES014ZCCM000003132); LABANDEIRA DE ABAIXO (*euzprotcod* ES014CACH000001237); CALLE (*euzprotcod* ES014CACH000001236)

A información relativa ás zonas protexidas pódese consultar na páxina web de Augas de Galicia, <http://visorgis.cmati.xunta.es/dhgc/>.

Deberase ter en conta a existencia no ámbito da actuación e na súa contorna das zonas protexidas referidas, especialmente adoitando as medidas precisas para a súa preservación e no seu caso, contar coas autorizacións correspondentes.

En todo caso, deberase ter en conta a presenza de humidais ou outras zonas húmidas no desenvolvemento da actuación, adoitando as medidas precisas para a súa preservación e no seu caso, contar coas autorizacións correspondentes.

- **Zonas inundables**

Son zonas inundables, segundo o artigo 26 do PHGC, as delimitadas polos niveis teóricos que acadarían as augas nas enchentes de período estatístico de retorno de cincocentos anos, atendendo a estudos xeomorfolóxicos, hidrolóxicos e hidráulicos, así como de series de enchentes históricas e documentos ou evidencias históricas destas. Segundo o artigo 14 do RDPH, -tendo en conta a súa modificación operada polo Real Decreto 638/2016 (Boletín Oficial do estado do 29 de decembro)-, estes terreos cumpren labores de retención ou alivio dos fluxos de auga e carga sólida transportada durante as ditas enchentes ou de resguardo contra a erosión. Estas zonas declararanse nos lagos, lagoas, embalses, ríos ou regos.

Ademais, cómpre ter en conta que a cualificación como zonas inundables non alterará a cualificación xurídica e a titularidade demanial dos terreos.

A zona de fluxo preferente, segundo o definido no artigo 27 do PHGC e no 9 do RDPH, é aquela zona constituída pola unión da zona ou zonas onde se concentra preferentemente o fluxo durante as enchentes, ou vía de intenso desaugamento, e da zona onde, para a avenida de 100 anos de período de retorno, se poidan producir graves danos sobre as persoas e os bens, quedando delimitado o seu límite exterior mediante a envolvente de ambas as dúas zonas.

As inundacións producidas polas crecidas non ordinarias considéranse un fenómeno natural aleatorio de ocorrencia periódica, de intensidade e magnitude non previsible polo que teñen a consideración, no caso de producirse, de forza maior (Artigo 41 PHGC).

Para as zonas de fluxo preferente e as zonas inundables deberanse de respectar e recoller expresamente as prescricións recollidas do capítulo VII da Normativa do Plan Hidrolóxico Galicia – Costa (Art. 26 – 41)

Protección contra as inundacións. Deste xeito, segundo o artigo 30 “Contido dos instrumentos de planificación de carácter territorial ou urbanístico” deberanse incorporar á documentación do instrumento de planificación de carácter territorial ou urbanístico, naquelas zonas afectadas por Áreas de Risco Potencial Significativo de Inundación (ARPSIs), a seguinte documentación:

- Planos onde se reflecta, sobre a ordenación proposta, o dominio público hidráulico e as súas zonas de servidume e policía.
- Planos onde se reflecta, sobre a ordenación proposta, as zonas inundables.
- Planos onde se reflecta, sobre a ordenación proposta, as zonas de fluxo preferente.

Cabe destacar o seguinte:

- No artigo 33 do PHGC recóllense as condicións nas que a Administración Hidráulica de Galicia poderá outorgar as autorizacións nas zonas inundables dentro da zona de policía.
- No artigo 34 do PHGC indícanse unha serie de limitacións de usos para a zona de fluxo preferente. Deste xeito, segundo ese artigo, con carácter xeral non se autorizarán nesta zona unha serie de actividades (acampadas ou instalacións destinadas a este fin; a realización de construcións destinadas a vivendas; a execución de instalacións industriais ou edificacións nas que habitualmente haxa presenza de persoas; a construción de cerramentos e valados que non sexan permeables; a realización de recheos ou amoreamentos de materiais de calquera tipo que provoquen unha redución significativa da vía de intenso desaugamento; execución de infraestruturas lineais deseñadas de modo tendente ó paralelismo coa canle, coa excepción das de saneamento, abastecemento e outras canalizacións subterráneas que en todo caso, salvo en zonas puntuais en que non exista solución viable, deberán situarse fóra da zona de servidume).

Do mesmo xeito cabe destacar que para obter a autorización de realización de calquera actividade na zona de fluxo preferente deberase achegar o seguinte: xustificación de que non se modifica de xeito significativo a zona de fluxo preferente, a zona inundable ou o réxime das correntes; xustificación da compatibilidade cos criterios e medidas preventivas que se establezan, se é o caso, no Plan de Xestión do Risco de Inundación; e declaración xurada do solicitante no que exprese que coñece e asume o risco asociado ó desenvolvemento da actividade na zona de fluxo preferente e as medidas de protección civil aplicables.

Asemade, deberanse ter en conta as prescricións recollidas nos artigos 9 e 14 do RDPH, coas súas modificacións introducidas polo RD 638/2016. Tamén, -tendo en conta a modificación operada polo dito Real Decreto 638/2016-, deberase atender ó establecido nos novos artigos que se incorporan ó RDPH: 9bis, relativo ás *Limitacións de usos na zona de fluxo preferente no solo rural*; 9ter, que regula as condicións nas que se poden autorizar as *Obras e construcións na zona de fluxo preferente en solos en situación básica de solo urbanizado*; 9quater, que establece un *Réxime especial en municipios con máis de 1/3 da súa superficie incluída na zona de fluxo preferente*; 14bis, no que se establecen as *Limitacións de usos do solo na zona inundable*.

No artigo 9bis.3 recóllese expresamente que toda actuación na zona de fluxo preferente deberá contar cunha declaración responsable, presentada ante a Administración Hidráulica competente e integrada, no seu caso, na documentación do expediente de autorización, na que o promotor exprese claramente que coñece e asume o risco existente e as medidas de protección civil aplicables ó caso, comprometéndose a trasladar esa información ós posibles afectados, con independencia das medidas complementarias que estime oportuno aplicar para a súa protección. A dita declaración será independente de calquera autorización ou acto de intervención administrativa que teña que ser outorgada polos distintos órganos

das Administracións públicas, con sometemento, ó menos, ás limitacións de usos que se establecen no artigo 9bis. En particular, estas actuacións deberán contar con carácter previo á súa realización, segundo proceda, coa autorización na zona de policía ou co informe da Administración Hidráulica. A declaración responsable deberá presentarse ante a Administración Hidráulica cunha antelación mínima dun mes antes do inicio da actividade nos casos nos que non fose incluída nun expediente de autorización.

Nos artigos 9ter e 9quater, engádese que, ademais do esixido no artigo 9bis.3, con carácter previo ó inicio das obras, o promotor deberá dispoñer do certificado do Rexistro da Propiedade no que se acredite que existe anotación rexistral indicando que a construción se atopa en zona de fluxo preferente.

No artigo 14bis.3, establécese que, nas zonas inundables, as administracións competentes fomentarán a adopción de medidas de diminución da vulnerabilidade e autoprotección.

Ademais, o promotor deberá subscribir unha declaración responsable na que exprese claramente que coñece e asume o risco existente e as medidas de autoprotección aplicables ó caso, comprometéndose a trasladar esta información ós posible afectados, con independencia das medidas complementarias que estime oportuno adoitar para a súa protección. No artigo 14bis. 4, engádese que, con carácter previo ó inicio das obras, o promotor deberá dispoñer do certificado do Rexistro da Propiedade no que se acredite que existe anotación rexistral indicando que a construción se atopa en zona inundable.

O artigo 11 do Real decreto Legislativo 1/2001, establece que os organismos de conca darán traslado ás Administracións competentes en materia de ordenación do territorio e urbanismo dos datos e estudos dispoñibles sobre enchentes, co obxecto de que se teñan en conta na planificación do solo, e en particular, nas autorizacións de usos que se acordan en zonas inundables.

Na páxina web de Augas de Galicia, <http://visorgis.cmati.xunta.es/dhgc/>, pódese consultar e descargar as ARPSIs (Áreas de Risco Potencial Significativo de Inundación), as manchas de inundación asociadas a distintos períodos de retorno e as zonas de fluxo preferente.

A contorna do ámbito de actuación está afectada pola seguinte zona ARPSI, denominada segundo a codificación do visor IDE de Augas de Galicia:

D2007/60 Mapas Inundables Fluviais ciclo 2015-2021

- ARPSIs fluviais MAPRI: REGO DE A FRAGA OU MERCURIN (*id tramo* ES014-CO-06-04-31-01)

En relación coa súa afección sobre o proxecto, as superficies sobre as que se executan as actuacións proxectadas non se atopan incluídas dentro da Zona de Fluxo Preferente (ZFP) nin dentro da Zona Inundable (ZI) da referida ARPSI.

- **Abastecemento**

Na documentación aportada non se reflicte a execución de ningún tipo de instalación de abastecemento de auga, non entanto, como medida preventiva na fase de execución no relativo ó movemento de terras, refírese a humectación da carga dos camións cando esta poida xerar po. Ó respecto destas augas non se aporta ningún tipo de información, debéndose por en claro, cando menos, a súa procedencia e a previsión de volumes a utilizar.

Recórdase en todo caso, que calquera aproveitamento de augas requirirá a súa inscrición no Libro de Rexistro de Augas como uso privativo por disposición legal ou concesión administrativa, segundo o establecido nos artigos 54 e 59 do TRLA. A inscrición deberá realizarse antes da posta en funcionamento das instalacións.

- **Aproveitamentos hídricos**

Na documentación aportada non se fai referencia a afeccións a captacións de auga. Consultado o Libro de Rexistro de Augas de Galicia, e **salvo erro ou omisión**, constan, as seguintes captacións inscritas no ámbito da actuación e na súa contorna:

CLAVE	TITULAR	COORDENADA X	COORDENADA Y
DH.B15.24387	PARTICULAR	550548	4767841
DH.A15.21550	COMUNIDADE DE USUARIOS	551256	4768452
DH.A15.21550	COMUNIDADE DE USUARIOS	551276	4768532
DH.A15.27929	PARTICULAR	552155	4770292
DH.A15.27929	PARTICULAR	552157	4770294
DH.A15.29053	PARTICULAR	551789	4769223
DH.A15.29689	PARTICULAR	550461	4767562

No caso de afectar a algunha captación de augas inscrita, como consecuencia das actuacións propostas no proxecto obxecto de estudo, deberase contemplar a súa reposición.

O artigo 143 do Regulamento do dominio público hidráulico establece que toda modificación das características dunha concesión requirirá autorización administrativa previa do mesmo órgano outorgante e nos seguintes artigos detállase a tramitación das variacións de características consideradas como esenciais, como pode ser o cambio de punto de captación.

Consecuentemente co indicado no parágrafo anterior, o titular dos traballos deberá elaborar e facilitar ós afectados por esas reposicións toda a documentación necesaria para a tramitación da modificación da correspondente concesión.

- **Criterios técnicos a ter en conta para a actuación proposta**

Cumple facer as seguintes consideracións técnicas, o respecto da documentación aportada, para garantir en todo momento a non afección ó medio hídrico:

- No relativo á rede de camiños:

- Para minimizar as afeccións ó medio hídrico pola construción dos camiños, estes executaranse evitando no seu trazado discorrer por zonas inundables e asegurando que non alteren de forma substancial as escorrentas producidas, respectando as distintas conchas vertentes ás valgadas para non producir sobreelevacións pola incorporación de novos caudais procedentes doutras zonas. Deste xeito, no referente as obras de drenaxe, estas non poderán engadir a unha vagada áreas vertentes superiores en máis dun 10% á superficie da concha propia.
- No caso de pretender executar cunetas sobre terreos susceptibles de ser erosionados polo discorrer das augas, procederase o seu formigonado. Ademais, levarase a cabo un axeitado mantemento das mesmas debendo impedirse a proliferación de vexetación ou sedimentos que impidan o discorrer normal das augas.
- A reincorporación das augas interceptadas polas obras de drenaxe ó medio receptor deberá ser gradual, debéndose implantar as medidas oportunas a tal efecto, como por exemplo a disposición no punto de incorporación de sistemas protectores e/ou de disipación de

enerxía co fin de evitar fenómenos erosivos, arrastres de materias, deposición de sólidos ou asolagamentos na traxectoria de evacuación das augas.

- Deberá evitarse calquera actuación que afecte á capacidade hidráulica das canles. Neste sentido, deberán reflexarse na documentación todos os cruzamentos cos ríos dos camiños propostos, que serán definidos segundo a Normativa do Plan Hidrolóxico Galicia–Costa, *Artigo 36. Obras de paso de infraestruturas de transporte*, e segundo o Regulamento do Dominio Público Hidráulico, *Artigo 126 ter. Criterios de deseño e conservación para obras de protección, modificacións nas canles e obras de paso*; tanto para os camiños de nova apertura como para os camiños a acondicionar.
- En caso de xerarse excedentes de terras depositaranse de forma que, ademais de non ocupar as zonas de servidume dos cursos fluviais e de non interferir na rede natural de drenaxe, non afecten a continuidade lateral entre os leitos e as súas zonas de inundación. Dada a proximidade de moitos dos camiños as canles existentes e dado que os movementos de terras que se executen por mor da súa construción poden derivar en procesos de arrastre de materiais, deberá contemplarse no proxecto a implantación de medidas preventivas de protección das augas, tales como barreiras de retención de sedimentos ou balsas de decantación, para evitar a súa incorporación á rede fluvial.
- En todo caso, deberán limitarse no posible as actividades construtivas nas zonas próximas os ríos nos períodos de máxima choiva.

No relativo ás actividades de plantación:

- Nas zonas de servidume poderase libremente sementar e plantar especies non arbóreas, sempre que non deteriorenen o ecosistema fluvial ou impidan o paso público peonil e para o desenvolvemento dos servizos de vixilancia, conservación e salvamento.
- No caso de aplicacións de fertilizantes en terras próximas a cursos de auga, seguiranse as recomendacións a tal efecto recollidas no Código Galego de Boas Prácticas agrarias.

No relativo as operacións de tala:

- Con carácter xeral, evitarse a tala de especies arbóreas de ribeira nas zonas de servidume.
- Adoptaranse as medidas necesarias que garantan a estabilización de forma adecuada dos solos alterados tanto pola propia tala como polo tránsito de maquinaria necesaria para a tala e transporte, evitando a erosión e posible arrastre de materiais que se puideran incorporar os leitos, con especial atención a talas de grandes superficies ou en terreos de forte pendente.
- Non se poderán utilizar as marxes ou ribeiras dos leitos como depósito de materiais, parques de maquinaria, lavados e, en xeral todas cantas actividades que supoñan un risco de contaminación das augas ou alteracións do ecosistema asociado.
- Non se depositarán restos da corta nin no leito da canle, nin nas súas zonas de servidume, zonas inundables e en xeral na zona de policía.
- Durante a corta, unicamente se poderá amorear temporalmente a madeira en zona de policía, fóra da zona inundable, cando non exista outro lugar para o seu acopio.
- Rematada a corta procederase, inmediatamente, á limpeza e retirada dos restos e á rehabilitación das zonas que de dalgún xeito sufriran algunha degradación (tránsito de maquinaria).
- Dada a especial fragilidade das nacentes dos cursos fluviais, nestas zonas deberá confirmarse expresamente a non existencia de zonas húmidas (zonas de braña, turba,

matos húmidos, etc.), que de estar presentes deberán ser obxecto dun tratamento especial de cara á súa protección.

- **Verteduras.**

Calquera vertido ó Dominio Público Hidráulico deberá contar coa preceptiva autorización deste organismo de conca. A consideración como vertido establecerase segundo ó disposto no artigo 245 do Regulamento do Dominio Público Hidráulico (RDPH).

3.-Análise segundo os criterios do Anexo III.

3.1.-Características do proxecto.

1. O proxecto consiste na execución da reestruturación parcelaria da meirande parte da parroquia de Poulo, no concello de Ordes (A Coruña).
2. O proxecto atópase nunha primeira fase de desenvolvemento, nesta fase avalíanse todos aqueles aspectos do proxecto susceptibles de afectar ao medio ambiente.

3.2.-Emprazamento do proxecto.

1. O proxecto desenvolverase sobre 744 ha da parroquia de San Xulián de Poulo e algunhas parcelas da parroquia de Santa María de Barbeiros. Excluíranse do proceso de concentración os hábitats de interese prioritario e comunitario e a zona de cautela do Castro da Croa.
2. O proxecto tamén inclúe a apertura de 7,59 km de camiños e o amaño de 15,24 km de camiños existentes.
3. O límite oeste da zona de reestruturación parcelaria pertencente á parroquia de Poulo e que limita co Río Cabrón, pertence a ZEPVN-LIC/Río Tambre (ES1110016).

3.3.-Características do potencial impacto.

1. En relación aos potenciais impactos cabe subliñar que os organismos consultados informan favorablemente o proxecto, impoñendo as medidas que consideran oportunas para salvagardar os valores naturais da zona englobada polo proxecto.
2. En relación co punto anterior, compre subliñar, que dado que o proxecto aínda está en fase de formulación é doado poñer en valor todas as medidas de control e seguimento propostas polos informantes; e corrixir dende o primeiro intre todas as desviacións ambientais da actuación.
3. O proxecto propiciará un desenvolvemento sostible da zona de actuación, unha maior conectividade entre as zonas habitacionais e as zonas de produción, e maior eficacia na actividade agrícola na zona.
4. Unha maior definición entre as zonas agrícolas e as forestais permitira un mellor aproveitamento da primeira e unha mellor xestión da segunda, o que redundará nunha diminución do risco dos incendios asociados ao abandono.

4.-Condicións ambientais.

Para todo o contido deste informe no proceso de concentración se terán en conta as seguintes fases:

a) Fase de formulación, na que se realizaran os seguintes documentos:

1. -Respecto da distribución das parcelas: o Proxecto e o acordo de concentración parcelaria.
2. -Respecto da execución de obras: o Proxecto de Rede de Camiños e Obras inherentes á concentración, Proxecto de Acondicionamento de Fincas e outros Proxectos de Obras Complementarias.

b) Fase de execución, terá os seguintes fitos:

1. Replanteo e conformación de novas fincas de substitución.
2. Construción da rede de novos camiños de servizo.
3. Obras de infraestruturas.
4. Mellora de infraestruturas de drenaxe.

c) Fase de explotación, terá os seguinte fitos.

1. Toma de posesión das novas fincas.
2. Uso das obras complementarias.

4.1.-Protección do solo.

4.1.1.-Fase de formulación.

4.1.1.1.-Movements de terras.

- Definiranse as posibles zonas para o almacenamento de terras, a selección das zonas realizarase en base a criterios ambientais. Se terá en conta que no caso en que existan ocios na contorna procedentes de actividades extractivas abandonadas, ou movementos de terras, primará o seu uso fronte ao de outras zonas, sempre que sexa viable e sempre que esteñan integrados na contorna. En ningún caso se realizarán depósitos dos sobrantes nas zonas con valores ambientais relevantes identificados no estudo ambiental.
- Asemade definiranse as zonas dedicadas a maquinaria e casetas de obra. Estarán debidamente balizadas e illadas do resto da vexetación con gabias ou trampas que eviten as perdas ou verteduras ao resto do lugar a tratar. O finalizar, ditas zonas deberán ser recuperadas e revexetadas con vexetación autóctona.

4.1.1.2.-Rede de camiños.

- No trazado dos camiños aproveitarase o máximo os xa existentes, conservando a maior parte da vexetación arbórea, e valados de pedra. Se tenderá a seguir as curvas do terreo.
- Evitar a perda de capacidade de filtración das marxes dos regatos, así como o aumento de escorrentía directa nas zonas dos cruces. Se realizará a plantación de especies de ribeira autóctonas nas beiras que resulten danadas ou carezan de vexetación.
- Aplicaranse medidas preventivas durante a manipulación dos formigóns e cementos, para evitar arrastres e vertidos aos cursos fluviais que danen á fauna acuática. Non estará permitido o lavado de

cubas e ferramentas. No caso de non poderse realizar o lavado na planta de preparación, acondicionarase un espazo estanco, coa posterior xestión de residuos.

- Os residuos resultantes das accións previstas non poderán ser acumulados en lugares próximos ao río para evitar ser arrastrados por chuvias, debendo ser tratados e xestionados segundo a lexislación vixente. Prohibirase o vertido e lavado de cubos e ferramentas.
- Excluirase de toda actuación ó ancho da ocupación dos cursos fluviais e das canles xunto coa superficie ocupada pola vexetación de ribeira e as zonas de exclusión delimitadas no EsIA, exceptuando os casos de cruzamento da rede fluvial; neste caso os estribos das estruturas de paso situaranse a polo menos 5 m desde a liña de máximas crecidas ordinarias.
- A proposta definitiva da rede de camiños debe buscar un acordo entre a necesidade de dar acceso ás fincas de substitución e a preservación dos espazos de alto valor ambiental.

4.1.2.-Fase de execución.

4.1.2.1.Materiais de préstamos e canteiras.

- Os materiais de canteira necesarios para o desenvolvemento das obras procederán de explotacións autorizadas, e definiranse os lugares de amoreamento de materiais e verteduras, integrándoos no medio. Con carácter xeral non se efectuarán préstamos na zona, salvo xustificación previa, e deberán efectuarse en lugares previamente sinalizados, e logo proceder a súa integración no medio. Sempre que sexa técnica e economicamente viable empregaranse tecnosoles ou solos reciclados, e seleccionaranse zonas que van a ser afectadas polas obras. Cando se precisen achegas externas de terra vexetal, esta non se poderá extraer de áreas onde se atope consolidada e integrada no medio.
- No caso de ser necesarias as voaduras, disporase dos medios necesarios para evitar a proxección de fragmentos de rocha á contorna, en todo caso si se produce deberán ser retirados da zona e depositados en emprazamentos autorizados.

4.1.2.2.Construcións.

- Con respecto as construcións haberá que balizar as zonas de exclusión, co obxecto de minimizar os impactos sobre os ecosistemas fluviais e teselas de especies de vexetación, e evitarse a elaboración do formigón na propia obra.

4.2.- Protección das augas

Tanto na fase de formulación como na fase de obras estarase ao indicado por Augas de Galicia. segundo se recolle no punto 2 do presente informe.

4.3.- Xestión de Residuos.

- Os residuos serán xestionados de acordo coa súa natureza e normativa vixente, primando a reciclaxe. Os envases baleiros de calquera tipo de residuo, deberán ser depositados en contedores habilitados (Sistema integrado de Xestión de Envases), ou entregado a un xestor autorizado.

- Con respecto a biomasa vexetal eliminada, primarase a valoración, evitando a queima no lugar, de ser o caso, deberá contar coa autorización regulamentaria.
- Cando sexa posible estes restos deberán ser compostados. Para a súa integración sobre o terreo, levarase a cabo a trituración e incorporación ao solo, deste xeito se diminúe o risco de incendios forestais, e evitase tamén a aparición de pragas.
- Haberá que evitar toda actuación que leve asociada a vertedura accidental de sustancias contaminantes na zona da concentración parcelaria e na súa contorna.

4.4.-Protección da Fauna, vexetación e espazos protexidos.

Para a protección da fauna, da vexetación e dos espazos protexidos estarase ao indicado pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural, segundo o recollido no punto 2 do presente informe; e de xeito xeral, teranse en conta os seguintes puntos:

- **4.4.1.-Fase de Formulación.**
  - 4.4.1.1.-Áreas con valores naturais.

Haberá que ter especial atención coas áreas sensibles e adoptar medidas protectoras e correctoras e tamén serán obxecto de un seguimento e vixilancia ambiental.

Estas áreas deberán ser sinalizadas durante o replanteo da obra.

As medidas adoptadas serán as seguintes:

- Restrinxirase ao máximo a eliminación da vexetación arbórea autóctona, e respectaranse as árbores de maior tamaño e porte.
- Antes do inicio das obras haberá que facer unha prospección para detectar a presenza de taxons e hábitats protexidos pola lexislación vixente, adoptando as medidas necesarias para a súa preservación
- Non se poderá alterar o hábitat de especies protexidas e comunicarse o seu achado a Dirección Xeral de conservación da Natureza.
- Ao longo de todo o proceso de concentración parcelaria adoptaranse as medidas necesarias para evitar a afección os elementos protexidos.
- Deberase incorporar o deseño das novas parcelas, as sebes, lindeiros e arborados presentes na zona. A se mesmo consideraranse áreas sensibles os ecosistemas ligados a auga, os corredores ecolóxicos e demais hábitats antropoxénicos de interese natural, cultural ou paisaxístico como vexetación de ribeira, sebes, bancais corredoiras etc. Así mesmo as especies vexetais e faunísticas endémicas ou protexidas .
- Manterase o mosaico agrogandeiro.
- 4.4.1.2.-Terreos forestais.

Nas zonas da concentración parcelaria os aproveitamentos forestais levaranse a cabo de acordo cas características culturais de cada especie, tratamentos silvícolas, e tipos de corta de rexeneración.

- 4.4.1.3.- Paso de animais.

Cando nos camiños sexa necesario habilitar pasos canadenses para impedir o paso de gando, haberá que habilitar medidas que fagan posible o escape de pequenos vertebrados que poidan caer o foxo.

- **4.4.2.-Fase de explotación.**

- 4.4.2.1.-Xestión e protección das áreas con valores naturais.

Antes de realizar os labores de roza de mato e formacións herbáceas, comprobarase a ausencia de especies de interese, en caso de presenza se adoptarán medidas para evitar as afeccións sobre as mesmas, fundamentalmente prestarase atención as especies en perigo de extinción e tomaranse as medidas seguintes:

- Procederase o balizamento das masas e formacións vexetais de interese ambiental para evitar a súa eliminación.
- Reducirase a eliminación da vexetación, respectando toda vexetación existente que non resulte afectada directamente pola execución das obras.
- Eliminación de especies exóticas.

Cando se leven a cabo repoboacións en zonas forestais estas axustaranse ao establecido na lexislación forestal e ambiental ao respecto, contando co informe favorable da Secretaria Xeral do Medio Rural e Montes.

- 4.4.2.2.-Presenza de fauna.

- Verificarase a ausencia de avifauna nidificante antes das labores de corta de arboredo ou roza de mato, no caso de que se atopen adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor, especialmente as especies vulnerables e en perigo de extinción que abundan nas árbores e no chan.
- En caso de existir avifauna nidificante adoptaranse medidas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor. Establecerase un perímetro de seguridade de 500 metros libre de maquinaria e de todo tipo de tráfico que garanta a tranquilidade das aves.

4.5.-Protección do patrimonio cultural.

Para a protección do patrimonio cultural estarase ao indicado pola Dirección Xeral de Patrimonio Cultural no seu informe, segundo o recollido no punto 2 do presente informe.

4.6.-Integración paisaxística.

Para mellorar a integración paisaxística da zona deberase ter en conta o seguinte:

- O deseño dos viarios procurarase facelo seguindo as curvas de nivel, e se disporán entre límites de zonas agrogandeiras e de montes.

- Cando o camiño estea limitado por árbores procurárase anchealos só cara un dos lados e non a ámbolos dous lados, así manterase a vexetación natural nunha das bandas do camiño.
- Empregaranse especies autóctonas que procederán da mesma zona ou zonas similares e se terá en conta o disposto na orde do 17 de marzo de 2005, da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda.
- As especies a utilizar deben ser compatibles entre si no espazo e no tempo.
- Cando sexa necesaria a eliminación dalgún exemplar de especies arbóreas autóctonas, estas deberán ser replantadas na restauración.
- No deseño do novo parcelario favorecerase a integración paisaxística dos predios resultantes, mediante a conservación do maior número posible de elementos lineais de interese ambiental.
- Deberá procurarse que na reorganización das propiedades as parcelas resultantes da agrupación manteñan as características morfolóxicas do parcelario de orixe buscando manter sempre os lindeiros de maior valor ecolóxico.

4.7.-Condicións Xerais

4.7.1.-Fase de formulación.

- Cando se lle ocasionen danos as infraestruturas viarias, debido o uso que se faga delas durante a fase de explotación, deberán ser reparadas, aplicándose en todo caso, ás obras de reparación, as cautelas e medidas de protección medioambiental recollidos no presente informe e os recollidos polos organismos consultados.
- Notificarase aos propietarios e daráselles información sobre a obriga legal de obter permisos para a corta de especies arbóreas, e tamén se informará doutras obrigas establecidas na normativa vixente en materia de ordenación do territorio, de xestión forestal, conservación da superficie agraria, etc.
- Desenvolveranse as medidas necesarias para evitar impactos asociados á fase de formulación, entre os cales está a construción de peches, as cortas indiscriminadas da vexetación, e a modificación abusiva de cultivos.
- Durante a fase de replanteo deberán efectuarse os controis necesarios para garantir a inexistencia de impactos, e no momento en que se detecten, tomaranse as medidas oportunas para evitalo, comunicándollo, xunto coas medidas a adoptar ao organismo que proceda.
- Tomaranse medidas para evitar posibles desprendementos nas zonas de fortes pendentes, tanto na fase de acondicionamento, como na de execución e explotación.
- Haberá que asfaltar as pistas con maior tránsito.
- Velarase pola protección dos valores naturais, paisaxísticos e patrimoniais de interese local.
- Nas parcelas agrícolas evitarase a reforestación con especies de crecemento rápido.

4.7.2.-Fase de explotación.

- Nos límites da zona de concentración parcelaria farase un control topográfico mesmos, dos predios de substitución e da traza de camiños.

- No tocante a servidumes manterase a permeabilidade territorial da zona, conservando os servizos e servidumes de paso que existan na actualidade. De cortase o paso dalgunha vía, deberanse crear rutas alternativas, co mesmo servizo.
- Si houberse estradas afectadas, camiños, ou calquera outra infraestrutura, deberán restituírse ao estado previo das obras.
- Farase un uso sostible da zona mediante a toma de criterios de sustentabilidade ambiental.

4.8.-Plan de seguimento e vixilancia ambiental.

4.8.1.- Fase de formulación.

Redactarase un programa de Vixilancia e seguimento Ambiental que terá en conta todos os impactos avanzados no documento ambiental. Dito programa terá como obxecto garantir o cumprimento das medidas protectoras e correctoras contempladas no documento ambiental, nos informes dos organismos consultados e no condicionado do presente informe. As actuacións que se executen e se integren na documentación, incluíndo as referentes ás actuacións ambientais e as de patrimonio deberán quedar reflectidas en planos de escala adecuada, e estar dotadas das partidas orzamentarias correspondentes, e terán o seu reflexo no capítulo de orzamentos do Proxecto de Concentración Parcelaria. Será o órgano substantivo o responsable de que se acaden os fins a conseguir tendo en conta o seguinte:

- Todas as medicións deberán ser realizadas por organismos de control autorizados ou entidades homologadas, e os resultados deberán ser asignados por un técnico autorizado.
- As tomas de mostras serán representativas e tamén as medicións, realizaranse durante os labores de maior incidencia sobre os indicadores obxecto de control.
- Se durante a realización do programa se detectasen impactos imprevistos, a Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural terá que propoñer as medidas correctoras necesarias.
- No programa de Vixilancia e Seguimento Ambiental, incluírase un Plan de Control de Calidade das Augas e Funcionamento das Estruturas de Drenaxe, coas medidas propostas, engadindo a súa vez as propostas informadas por Augas de Galicia e pola Dirección Xeral de Conservación da Natureza. No que respecta a calidade das augas superficiais, se indicarán as análises de augas que se realizarán, así como os puntos de mostra e a frecuencia das análises e seleccionáranse os puntos de toma de mostras, augas arriba e augas abaixo, da zona afectada.

4.8.2. Fase de execución e de explotación.

Realizarase o programa de Vixilancia Ambiental do que se responsabilizará a Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural, e como órgano substantivo, estará o disposto no artigo 52 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de Avaliación Ambiental.

5.-Proposta

Logo da avaliación de impacto ambiental simplificada realizada propónse formular o informe de impacto ambiental nos termos recollidos ao longo deste documento, en cumprimento do disposto no artigo 47 da lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental

O xefe do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos

Manuel Díaz Cano (Asinado electronicamente)

Resolve:

Formular o informe de impacto ambiental do proxecto de reestruturación parcelaria de Poulo, na parroquia de San Xulián de Poulo, no concello de Ordes (A Coruña), promovido pola Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural, concluíndo que non son previsibles efectos significativos sobre o medio ambiente e, polo tanto non se considera necesario someter o proxecto a avaliación de impacto ambiental ordinaria

Consonte o disposto no artigo 52 da dita Lei 21/2013, correspóndelle ao órgano substantivo o seguimento e vixilancia do cumprimento do informe de impacto ambiental.

Esta resolución non exime ao promotor de obter cantas autorizacións, licenzas, permisos ou informes sexan necesarios para a execución do proxecto.

Este informe farase público a través do Diario Oficial de Galicia e da Páxina web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda (<https://www.xunta.gal/cmatv>).

De acordo co artigo 47.5 da Lei, contra este informe de impacto ambiental non procederá recurso algún, sen prexuízo dos que, no seu caso, procedan en vía administrativa ou xudicial fronte ao acto, no seu caso, de autorización do proxecto.

Santiago de Compostela, (na data de sinatura electrónica)

A Directora Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático.

María Sagrario Pérez Castellanos (Asinado electronicamente)

